Державний вищий навчальний заклад

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра німецької філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор_____

«____»_____20___ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

виробничої (навчально-виховної) практики

для студентів 4 курсу

денної та заочної форм навчання

освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Напрям підготовки 02.03. філологія

Спеціальність 6.02.03.03.02. мова та література (німецька)

Спеціалізація 02.03. гуманітарні науки

Факультет іноземних мов

Івано-Франківськ – 2013 рік

Робоча програма виробничої (навчально-виховної) практики розроблена доцентом кафедри німецької філології Маруневич Б. М.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри німецької філології та науково-методичної комісії факультету іноземних мов.

«____» _____ 20___ р. протокол №_____

Завідувач кафедри _____ (Остапович О. Я.)

«____» _____ 20___ р.

Голова комісії _____ (Остапович О. Я.)

Вступ

Програма виробничої (навчально-виховної) практики призначається для студентів 4 курсу факультету іноземних мов спеціальності «Мова та література» (німецька – шифр 6.02.03.02) денної та заочної форм навчання, підготовка яких здійснюється за освітньо-кваліфікаційним рівнем учителя німецької мови «бакалавр».

Програма практики є основним навчально-методичним документом для керівників практики від підрозділу, викладачів-методистів кафедри німецької філології, а також для вчителів німецької мови баз практики.

Програма розроблена з урахуванням вимог таких документів:

- Закону України «Про вищу освіту» (2002р.)
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (наказ МОН України від 08.04.1993р. №93)
- Кваліфікаційної характеристики учителя іноземної мови (інформаційний зб. МОН України, №24, 1997р.)
- Навчального плану факультету іноземних мов
- Договорів про проведення практики студентів університету (Угода №25-С/12 від 31 серпня 2012 до 1 вересня 2017. Обласне управління освіти. Угода №2-С/2012 від 03.03.2012 до 01.09.2017. Міське управління освіти)

Педагогічна практика є невід'ємною складовою частиною практичної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови (німецької).

Метою практики є :

- Практичне оволодіння первинними уміннями та навичками професійної діяльності вчителя німецької мови.
- Поглиблення теоретичних знань з курсу методики викладання основної іноземної мови та вміння їх використовувати на практиці.
- Формування та розвиток основних методичних умінь: здійснювати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу, освітню, гностичну, конструктивно-плануючу та організаторську функції.

- Практичне оволодіння навчальними методами, методичними прийомами, принципами та засобами навчання.
- Оволодіння сучасними технологіями навчання (інтерактивними, ігровими, проектними).
- Формування творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Тривалість практики за навчальним планом становить 6 тижнів (на початку 2 семестру). Практика студентів 4 курсу проводиться на початковому (2-4 класи) та середньому (5-8 класи)етапах навчання у загальноосвітніх середніх навчальних закладах.

Можливими базами практики є: ЗОШ №5 з поглибленим вивченням німецької мови, ЗОШ №7, ЗОШ №11, ЗОШ №18, гімназії №1 та №3.

Студент-практикант закріплюється за одним із класів, де він працює як вчитель німецької мови та класний керівник. За період проходження практики студент повинен провести 10 залікових уроків.

Тижневе навантаження студента-практиканта 4 курсу подано у Таблиці №1.

Таблиця №1

Види роботи	Кількість годин на тиждень
1.Відвідування уроків вчителів та студентів-практикантів	10
2.Обговорення та аналіз відвіданих та проведених уроків	10
3.Проведення уроків німецької мови	2
4.Позакласна робота з німецької мови	4
5.Проведення інших форм роботи	4
6.Разом	30 год.

Основні обов'язки студентів

Студенти-практиканти факультету іноземних мов зобов'язані:

- До початку практики одержати від керівника практики кафедри німецької філології програму практики та консультації щодо оформлення необхідних документів.
- Своєчасно прибути на базу практики.
- У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівника практики.
- Вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії.
- Нести відповідальність за виконану роботу.
- Своєчасно здати матеріали практики, передбачені програмою та підготуватися до складання іспиту, у зазначений термін скласти іспит за результатами практики.

Основні обов'язки керівника практики кафедри німецької філології:

- Перед початком практики контролює підготовленість баз практики, узгоджує з керівником бази практики термін практики та кількість закріплених студентів; здійснює розподіл студентів у школах.
- Забезпечує проведення організаційних заходів перед початком практики: наради про порядок проходження практики та інструктажу з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденника, методичних рекомендацій, індивідуальних завдань та теми курсової роботи).
- Повідомляє студентів про систему звітності, а саме: подання письмового звіту, вимоги до його оформлення.
- У тісному контакті з керівником від бази практики забезпечує високу якість проходження практики згідно з програмою.
- Контролює забезпечення умов праці студентів-практикантів.

- Контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку, організовує ведення табеля відвідування студентами бази практики.
- У складі комісії приймає екзамен з практики.
- Подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

1. Цілі і завдання практики

У ході проведення виробничої навчально-виховної практики студенти 4-го курсу повинні оволодіти такими професійно-методичними уміннями:

1. здійснювати комунікативно-навчальну функцію, тобто кваліфіковано застосовувати сучасні методи, прийоми, принципи і засоби навчання іноземних мов;
2. реалізовувати виховну функцію, тобто займатися питаннями морального, естетичного та трудового виховання учнів засобами навчального предмету (німецької мови);
3. реалізовувати розвиваючу функцію , тобто сприяти формуванню інтелектуальної та емоційної сфер учня, його пізнавальних та розумових здібностей у процесі оволодіння іноземною мовою;
4. здійснювати освітню функцію, тобто допомагати учням в оволодінні уміннями вчитися, розширювати свій світогляд;
5. здійснювати гностичну функцію, тобто аналізувати навчальну діяльність учнів, аналізувати та добирати навчальний матеріал, підручники та посібники, оцінювати та добирати засоби та способи навчання;
6. здійснювати конструктивно-плануючу функцію, тобто планувати процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання , планувати навчальну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі;

7. реалізовувати організаторську функцію, тобто забезпечувати виконання поурочних планів та позакласних заходів з німецької мови, а також творчо розв'язувати методичні завдання у процесі навчання і і виховання учнів.

Основними завданнями практики є:

1. спостереження за навчально-виховним процесом на уроках німецької мови;
2. вивчення передового педагогічного досвіду вчителів німецької мови у школах, де студенти проходять практику;
3. здійснення навчально-виховного процесу з німецької мови (проведення уроків та позакласних виховних заходів засобами німецької мови);
4. виконання практичних завдань з методики навчання німецької мови, педагогіки та психології (складання конспектів уроків з німецької мови, психолого-педагогічної характеристики учня, сценарію виховного заходу);
5. формування умінь самостійно реалізовувати окремі елементи навчально-виховного процесу з використанням технологій навчання, розроблених у сучасній методиці навчання іноземної мови;
6. виконання обов'язків класного керівника.

2. Зміст практики

Основні напрями навчальної та виховної роботи:

1. Спостереження за учнями на уроках німецької мови, а також на уроках з інших предметів з метою детального ознайомлення з учнями класу, рівнем їх знань та умінь, а також інтересами та мотивацією до навчання.
2. Вивчення та аналіз планів роботи вчителя німецької мови та класного керівника у класі, в якому студент-практикант виконує їх обов'язки.
3. Навчальна робота:

- відвідування та аналіз уроків інших студентів-практикантів;
- відвідування та обговорення уроків вчителів німецької мови у школі, де проходить практика;
- самостійне проведення уроків німецької мови у закріпленому класі з наступним їх аналізом.

4. Позакласна робота з німецької мови:
   - відвідування та обговорення позакласних заходів, організованих учителем німецької мови та іншими студентами-практикантами;
   - самостійне проведення позакласних заходів з наступним їх обговоренням (екскурсії, вікторини, інсценування, заняття гуртків та інше);
   - проведення додаткових занять з відстаючими учнями класу.
5. Робота у кабінеті німецької мови
   - ознайомлення з навчальними можливостями кабінету німецької мови;
   - виготовлення унаочнення та роздаткового дидактичного матеріалу;
   - надання допомоги вчителеві німецької мови щодо оформлення кабінету німецької мови.
6. Обов’язкове складання колоквіуму з лексики класного вжитку (під час першого тижня практики).
7. Складання індивідуального плану навчально-виховної роботи на період проходження практики.
8. Суворе виконання студентами-практикантами правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов’язковим проходженням ними інструктажу на базі практики.

Планування роботи студентів-практикантів

Навчально-виховна робота кожного студента-практиканта планується у відповідності до календарно-тематичного та поурочного планування учителя німецької мови того класу, в якому студент проходить практику.

Планування включає такі аспекти:

1. Відбір лексико-граматичного, тематичного та країнознавчого матеріалу на один або серію уроків до певної теми.
2. Підбір відповідних видів вправ для опрацювання відібраного навчального матеріалу.
3. Урахування рецептивних, продуктивних та інтерактивних форм роботи при засвоєнні навчального матеріалу, а також формуванні практичних навичок та умінь.
4. Творче поєднання навчального матеріалу з різними видами немовної діяльності (пізнавальної, ігрової, трудової та ін.).
5. Підбір та обладнання уроку необхідними та доцільними засобами навчання: технічними та нетехнічними.

З метою раціональної організації педагогічної практики студент повинен скласти індивідуальний план навчально-виховної роботи. План складається студентом на основі даних, одержаних від учителя-предметника та класного керівника, а також власного спостереження за класом під час першого тижня практики.

Схема індивідуального плану роботи студента-практиканта на період проходження педагогічної практики

№ п/п	Види навчальної роботи	Дата проведення	Місце проведення	Відповідальний

Студент-практикант повинен:

- вміти мотивувати навчальну діяльність учнів, спонукати їх до вивчення іноземної мови;
- вміти визначати цілі навчання: практичну, розвиваючу, виховну та освітню;
- використовувати основні дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов;
- володіти навчальними методами та методичними прийомами;
- використовувати технічні та нетехнічні засоби навчання;

- знати особливості навчання іноземної мови на початковому та середньому етапах навчання;
- планувати навчальний процес з іноземної мови (німецької);
- використовувати різні типи і види уроків;
- здійснювати контроль знань, умінь та навичок учнів;
- володіти системою вправ для формування мовної компетенції (фонетичної, лексичної та граматичної);
- володіти системою вправ для формування мовленнєвої компетенції (аудіювання, говоріння, читання, письмо);
- організовувати самостійну роботу учнів;
- організовувати позакласну роботу з іноземної мови.

3. Індивідуальні завдання:

1. збір матеріалів для виконання курсової роботи;
2. збір матеріалів для підготовки доповіді на студентській науковій конференції;
3. спостереження та аналіз передового педагогічного досвіду;
4. надання допомоги базі практики:
    - консультації для учнів;
    - додаткові заняття з відстаючими учнями;
    - допомога у виготовленні наочності та дидактичних роздаткових матеріалів;
    - допомога в оформленні кабінету німецької мови;
    - проведення екскурсій з учнями.

Спостереження та методичний аналіз педагогічного досвіду

Зразки завдань

Завдання 1

Мета: спостереження та аналіз роботи учителя німецької мови над формуванням фонетичної компетенції учнів.

1. Назвати етапи уроку, на яких відбувається робота над вимовою.
2. Спостерігати за організацією фонетичної або мовленнєвої зарядки на початку уроку.
3. Визначити прийоми роботи з новим фонетичним матеріалом.
4. Визначити вправи для формування фонетичної компетенції.
5. Назвати прийоми корекції фонетичних помилок учнів.
6. Визначити роль технічних засобів навчання в ході роботи над вимовою.
7. Ознайомитися з принципами відбору навчального матеріалу для навчання вимови (окремі слова, речення, прислів'я, скоромовки, вірші, пісні та ін.).

Завдання 2

Мета: спостереження за роботою над навчальним текстом.

1. Визначити види роботи на підготовчій стадії навчання читання тексту.
2. Ознайомитися з прийомами, спрямованими на формування компетенції в читанні.
3. Назвати вправи для формування лексичної та граматичної компетенції в ході роботи над навчальним текстом.
4. Спостерігати за співвідношенням читання вголос і про себе на різних етапах навчання .
5. Проаналізувати функції різних видів читання: аналітичного та синтетичного.
6. Ознайомитися із способами контролю умінь читання.

Завдання 3

Мета: спостереження за роботою над діалогічним мовленням.

1. Визначити основні способи навчання діалогічного мовлення (заучування діалогу-зразка напам’ять, розігрування діалогу за ролями, тренування пар реплік та складання на їх основі власного діалогу, складання діалогу на основі ситуації; діалогічне мовлення з метою розв’язання комунікативного завдання).
2. Визначити послідовні кроки роботи над діалогічним мовленням.
3. Назвати основні ознаки комунікативної ситуації.
4. Назвати види вправ та визначити характер мовних опор у навчанні діалогічного мовлення.
5. Ознайомитися з критеріями оцінювання діалогічного мовлення.

4. Навчальні посібники

1. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К. : Київський державний лінгвістичний університет, – в-во «Ленвіт» (щорічні видання).
2. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу MBOIM «Hören und Sprechen». – м. Івано-Франківськ, 2005. – 40 с.
3. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу MBOIM «Sprachlernspiele für den DU». – м. Івано-Франківськ, 2006. – 40 с.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол. авторів під кер.проф. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Методика обучения нем. языку в средней школе / Под ред. В.А.Бухбиндера. – К. : ВШ, 1984. – 201 с.
6. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Г.В.Рогова и др. – М. : Просвещение, 1994. – 281 с.
7. Настольная книга преподавателя иностранных языков / Маслыко Е.А., Бабинская П.К., Будько А.Ф. – Минск : ВШ, 1992. – 445 с.
8. Ніколаєва С.Ю. Концепція підготовки вчителя ІМ // Іноземні мови. – 1995. – №3-4. – С.5-11.

9. Скляренко Н.К. Як навчати сьогодні іноземних мов (концепція) // Іноземні мови. – 1995. – №1. – С.5-9.
10. Фіщук В.В., Матвіїшин В.Г., Гандзюк С.П. Веди урок іноземною мовою : Книга для вчителя. – К. Рад. шк., 1990. – 118 с.

5. Методичні рекомендації

5.1. Методичний зміст уроку іноземної мови

- Цілеспрямованість: кожен урок повинен забезпечувати реалізацію практичної, освітньої, виховної та розвиваючої цілей навчання;
- Змістовність: включає зміст матеріалу, який вивчається на уроці; доцільність використання методичних прийомів і вправ відповідно до поставлених завдань; оптимальне співвідношення тренування та мовлення;
- Активність учнів: кожен учень повинен мати нагоду висловитися на уроці шляхом використання колективних та індивідуальних форм роботи (фронтальне опитування, робота в мікрогрупах, робота в парах);
- Мотиваційне забезпечення: усвідомлення учнями прогресу в навчанні рольові ігри як стимул мотивації;
- Ситуативність: ситуація – це стимул до мовлення ; ситуація забезпечує атмосферу спілкування;
- Послідовність виконання вправ: відповідність вправ етапам процесу формування навичок та умінь;
- Комплексність: взаємозв’язок та взаємозумовленість усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо).

Таблиця 1

Основні компоненти методичного змісту уроку іноземної мови

(за С.Ю. Ніколаєвою)

Основні дидактичні та методичні принципи навчання

(за С.Ю. Ніколаєвою)

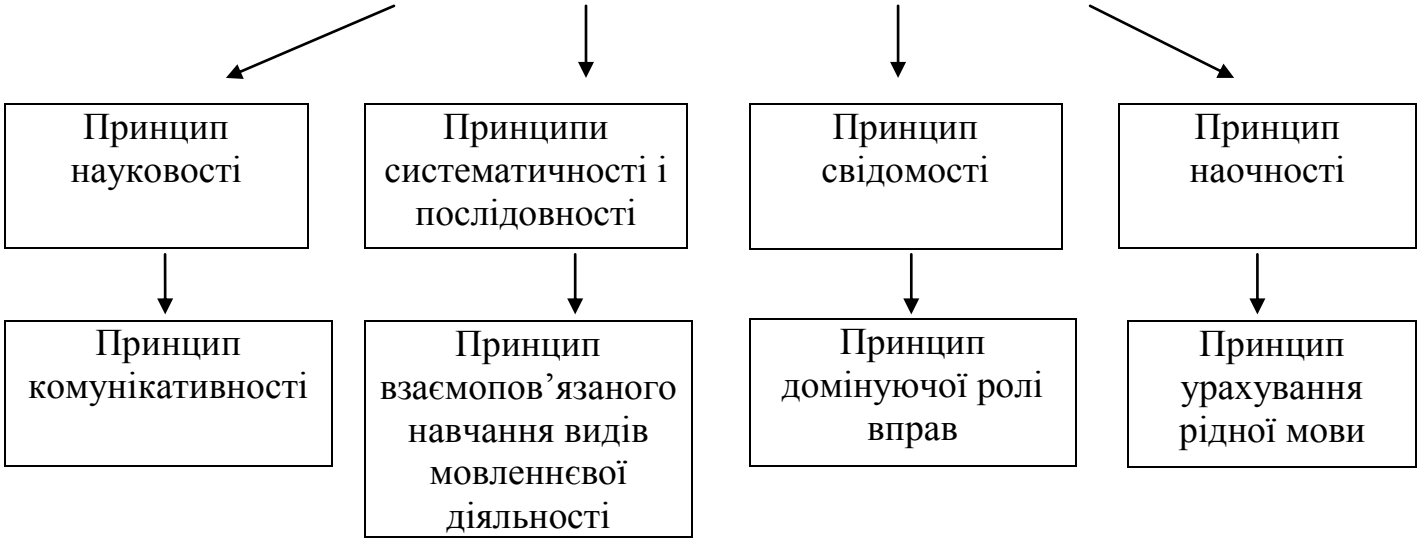

5.2. Основні типи і види уроків

Типи уроків:

1.Тренувальні:

- З опорою на зразок;
- З опорою на правило;
- З опорою на текст.

2. Комбіновані.

3. Мовленнєві:

- З опорою на опрацьовану тему;
- З опорою на ситуацію;
- З опорою на власний досвід.

Види уроків:

1. Урок формування фонетичної компетенції.
2. Урок формування лексичної компетенції.
3. Урок формування граматичної компетенції.
4. Урок вдосконалення мовленнєвої компетенції.
5. Урок розвитку компетенції в говорінні (монологічного мовлення).
6. Урок розвитку компетенції в говорінні (діалогічного мовлення).
7. Урок формування компетенції в читанні.
8. Урок на початковому етапі навчання.
9. Урок на середньому етапі навчання.
10. Урок на старшому етапі навчання.

Таблиця 2

Основні типи уроків німецької мови

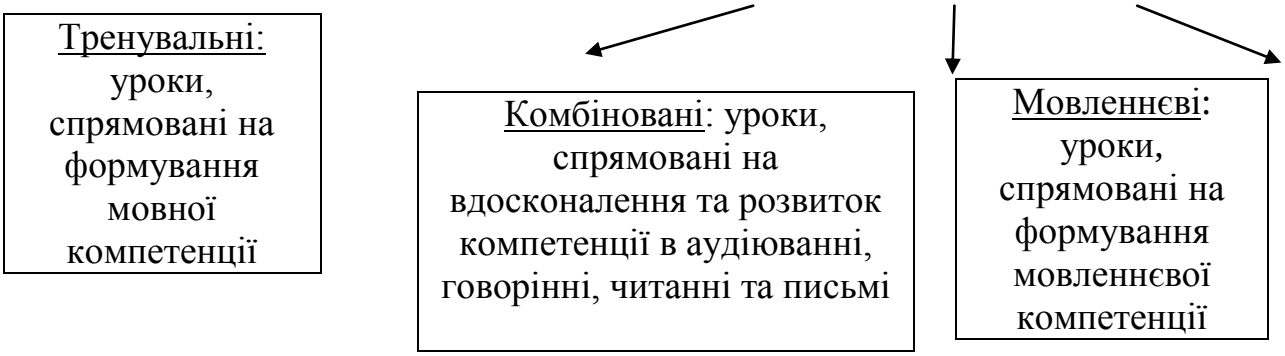

Види уроків німецької мови

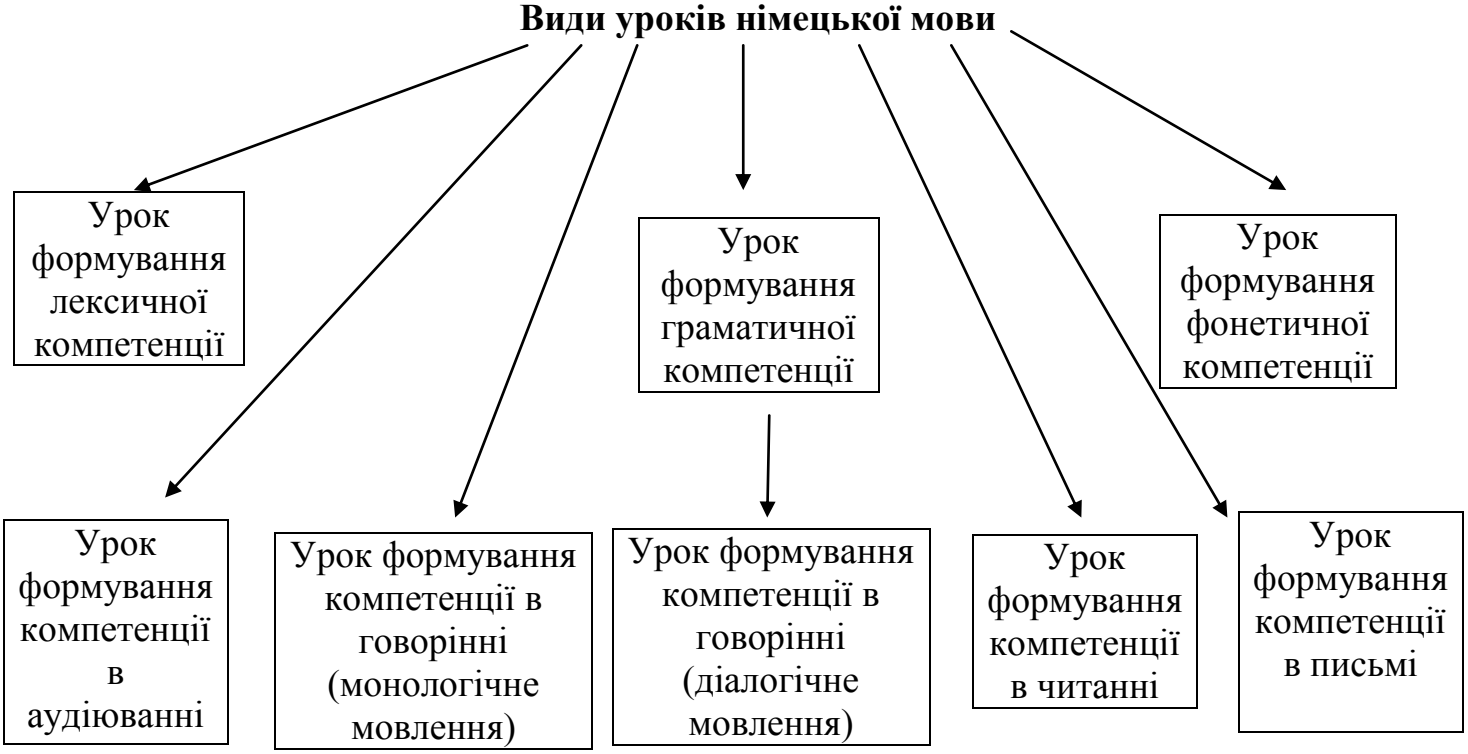

Схема процесу формування мовної та мовленнєвої компетенції

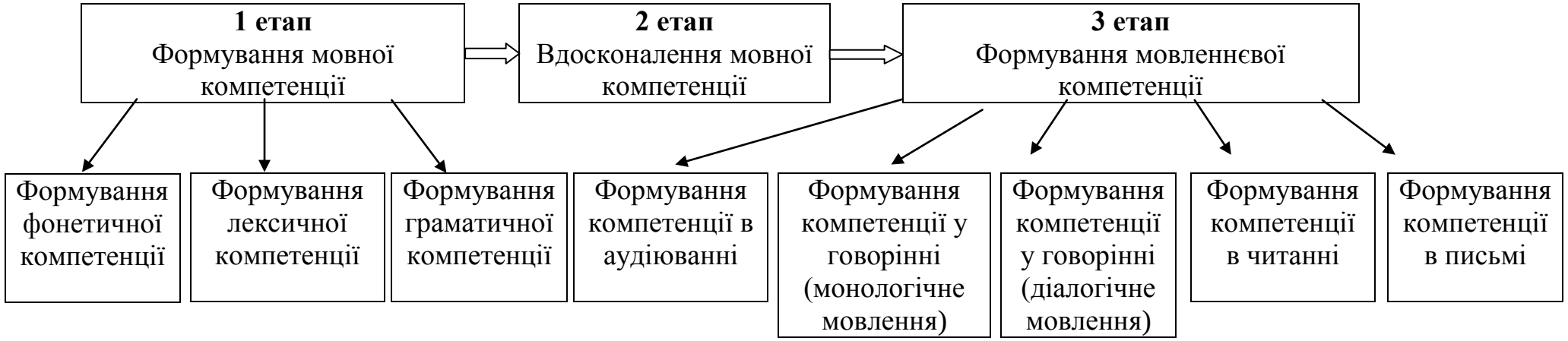

5.3 Структура уроку

1. **Початок уроку:**
    1. Привітання та організаційний момент.
    2. Повідомлення теми та мети уроку.
    3. Фонетична та мовленнєва розминка.
2. **Основна частина уроку:**
    1. Перевірка домашнього завдання.
    2. Повторення вивченого матеріалу.
    3. Введення та первинне закріплення нових лексичних одиниць (формування мовної компетенції).
    4. Формування мовленнєвої компетенції (аудіювання, говоріння, читання, письма).
3. **Завершення уроку:**
    1. Підведення підсумків.
    2. Оцінювання.
    3. Домашнє завдання.

5.4 Тематичне планування

Для складання тематичного плану необхідно виконати таку роботу:

1. Визначити характер та обсяг лексично-граматичного матеріалу для кожного уроку до теми у відповідності до матеріалу підручника та кількості навчальних годин, відведених на опрацювання теми;
2. Вивчити рекомендації «Книги для вчителя» та сформувати мету кожного уроку, враховуючи програмові вимоги та етапи роботи над матеріалом;
3. Продумати забезпечення кожного уроку наочними та технічними засобами;
4. Урахувати рівень сформованості мовної та мовленнєвої компетенції учнів з НМ, їх мотивацію, пізнавальну активність, уміння виконувати певні види роботи та вправи.

Таблиця 4

Зразок тематичного планування (за С.Ю. Ніколаєвою):

Тематичний план у … класі

Тема:

Підтеми:

№ уроку	Тип уроку	Цілі уроку	Мовний матеріал	Види мовленнєвої діяльності				Оснащення уроку	Домашнє завдання
				Г	А	Ч	П		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Таблиця 5

Схема плану-конспекту уроку (за С.Ю. Ніколаєвою):

План-конспект уроку № … в … класі

Тема:	Підтема:
Цілі: Практична Освітня Розвиваюча Виховна	
Обладнання уроку:	
Схематичний план уроку	

Початок уроку	**Час**
I. Організація класу……	2 хв.
II. Мовленнєва/фонетична зарядка……..	3 хв.
Основна частина уроку	
III- VI……	35 хв.
Заключна частина	
VII. Повідомлення домашнього завдання……	2 хв.
VIII. Підсумки уроку……..	3 хв.

Хід уроку

5.5 Аналіз уроку іноземної мови (за С.Ю. Ніколаєвою):

Схема загального аналізу уроку

I. Цілеспрямованість уроку.

- Визначити тему уроку, місце уроку в тематичному циклі, тип уроку.
- Назвати цілі уроку: практичні, виховні, загальноосвітні, розвиваючі.
- Встановити відповідність поставлених цілей типу уроку та його місцю в тематичному циклі уроків.

II. Структура та зміст уроку.

- Зафіксувати етапи уроку в їх послідовності.
- Встановити відповідність прийомів навчання основних цілей уроку.
- Оцінити раціональність співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ.
- Назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність.
- Визначити розвиваючу, виховну, освітню цінність мовленнєвого матеріалу уроку і вправ, їх відповідальність віковим інтересам учнів.

III. Активність учнів на уроці.

а) Визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі. Для виконання яких завдань) та ефективність.

б) Назвати прийоми стимулювання мовленнєвої і розумової активності учнів.

IV. Мовленнєва поведінка вчителя.

- Визначити відповідність мовлення вчителя мовній нормі, його адаптованість до рівня мовної підготовки учнів і вимог шкільної програми.
- Визначити ступінь володіння виразами класного вжитку.
- Оцінити чіткість і доступність формулювання вчителем завдань для учнів та зверненість його мовлення до учнів.
- Визначити доцільність використання рідної мови вчителем на уроці.
- Встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність уроку.

- Підсумувати те, чого навчились учні на уроці.
- Визначити відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям.
- Оцінити об’єктивність та мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Схема поглибленого аналізу уроку

I. Цілеспрямованість уроку.

1. Визначити практичну, виховну, розвиваючу, загальноосвітню цілі уроку.
2. Встановити відповідність цілей уроку його місцю в ситуативно-тематичному циклі, типу уроку та етапу навчання.

II. Структура та зміст уроку.

1. Назвати етапи уроку.
2. Співвіднести їх послідовність і розподіл у часі з поставленими цілями та віковими особливостями учнів і конкретними умовами навчання.
3. Дати детальну характеристику зафіксованим етапам уроку.

А. Початок уроку:

- визначити форму проведення уроку та оцінити мотиваційний потенціал, відповідність віковим особливостям і рівню мовної підготовки учнів;
- сформулювати навчальні завдання початку уроку та визначити їх зв’язок з цільовою установкою уроку;
- встановити відповідність використаних прийомів поставленим цілям;
- оцінити ефективність використаних засобів навчання;
- охарактеризувати мовленнєву поведінку вчителя.

В. Основна частина уроку (з урахуванням наявності конкретних ланок уроку):

а) подача нового мовного матеріалу:

- визначити адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих навичок, труднощам засвоєння даного матеріалу і рівню підготовки учнів;
- оцінити рівень вмотивованості та мовленнєвої спрямованості подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності учнів;
- назвати використані прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим цілям;
- визначити виховний, освітній, розвиваючий потенціал використаних прийомів та їх відповідність віковим особливостям учнів;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

б) активізація дій учнів у використанні мовного матеріалу:

- встановити відповідність мовленнєвих одиниць та послідовності вправ етапам формування мовленнєвих навичок;
- визначити співвідношення некомунікативних і умовно-комунікативних вправ та оцінити його раціональність з урахуванням труднощів засвоєння мовного матеріалу;
- оцінити рівень вмотивованості та мовленнєвої спрямованості тренування;
- визначити прийоми активізації роботи всіх учнів та оцінити ефективність прийомів з урахуванням вікових особливостей учнів;
- встановити зв'язок урочного тренування з виконаним домашнім завданням, оцінити ефективність форм його перевірки;
- назвати використані допоміжні засоби навчання, оцінити ефективність та відповідність віковим особливостям учнів і рівню їх підготовки;
- визначити прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим завданням;
- визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

в) практика учнів у спілкуванні:

- оцінити рівень вмотивованості та ситуативної забезпеченості іншомовного спілкування учнів;
- визначити відповідність методичних прийомів етапам розвитку мовленнєвих умінь;
- назвати прийоми активізації прийомів контролю його об'єктам;

- встановити зв’язок урочної роботи з виконаним домашнім завданням та оцінити ефективність форм його перевірки;
- визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

В. Завершення уроку:

- оцінити своєчасність і чіткість пояснення домашнього завдання, його підготовленість, проведеним уроком і мотивуючий потенціал;
- визначити забезпеченість усвідомлення учнями досягнутого рівня практичного володіння мовою;
- оцінити об’єктивність виставлених оцінок, їх мотиваційний і виховний потенціал.

III. Результативність уроку.

1. Визначити ступінь успішності виконання плану уроку.
2. Встановити відповідність досягнутого на уроці рівня сформованості мовленнєвих навичок та умінь поставленим цілям.

IV. Рекомендації щодо удосконалення уроку.

Залежно від результатів уроку сформулюйте конкретні поради щодо:

1. поліпшення вибору методичних прийомів навчання;
2. забезпечення вмотивованості і мовленнєвої спрямованості вправ;
3. удосконалення організаційних форм уроку;
4. раціональність використання допоміжних засобів навчання;

5. поліпшення мовленнєвої поведінки вчителя.

5.6 Форми позакласної роботи

Масові форми:

1. вечори
2. ранки
3. конкурси
4. олімпіади
5. вікторини
6. дні іноземної мови

Групові форми:

1. гуртки
2. клуби

Наприклад:

3. **конкурси:** на кращого перекладача, декламатора, оповідача, співрозмовника;

4. **вікторини:**

1. Чи знаєте ви поетів та письменників, художників, музикантів, композиторів, вчених, спортсменів країни, мова якої навчається;
2. Що ви знаєте про державний та політичний устрій країни, мова якої вивчається;
3. Що вам відомо про життя молоді за кордоном;
4. **гуртки:** хоровий, драматичний, розмовного жанру, любителів кіно, любителів поезії.

Die Prinzessin auf der Erbse

Die Person und ihre Darsteller:

Der alte König

Die alte Königin

Der Prinz

Die Prinzessin

I. Szene. *Ein Zimmer im Schloss. Der Prinz geht hin und her.*

Prinz *(sich an das Publikum wendend, traurig):* Vielleicht gibt es unter ihnen eine Prinzessin? Es soll aber eine richtige Prinzessin sein. Wissen Sie? Ich reiste in der ganzen Welt umher, um eine Prinzessin zu finden. Immer hatte ich aber Pech. Prinzessinnen gab es genug, doch od es richtige Prinzessinnen waren, konnte ich nicht herausbringen. *(Er setzt sich auf einen Stuhl/ Ins Zimmer tritt seine Mutter, die alte Königin, ein).*

Die alte Königin: Was ist mit dir los?! Warum sitzt du so betrübt, mein Sohn?

Prinz: Mutti, du weißt doch: ich will so gern eine wirkliche Prinzessin heiraten! Ich kann aber solch eine Prinzessin nicht finden!

Die alte Königin: *(kommt auf ihn zu und streicht ihm zärtlich übers Haar):* Sei nicht traurig, mein Kind. Es wird sich mit der Zeit alles regeln.

II. Szene: *Es ist draußen ein furchtbares Unwetter. Es blitzt und donnert. Die königliche Familie ist im Schloss. Da hört der alte König ein leises Klopfen an das Schlosstor. Er macht es auf.*

Der alte König *(ein bisschen taub, deshalb wiederholt er einige Male seine Frage):* Wer ist da? Wer ist das?

Die Prinzessin: Seien Sie so gut, lassen Sie mich herein. Ich bin ganz und gar durchnässt. Der Regen hat mich unterwegs überrascht.

Der alte König: O mein Gott! Wer geht bei solchem Unwetter spazieren? Und ohne Regenschirm dazu…

Die Prinzessin *(vor Kälte mit den Zähnen klappernd):* Der Regen hat mich auf meinem Wege überrascht. Mein Schloss liegt auf der Nähe. Ich bin eine Prinzessin.

Der alte König *(traut seinen Augen nicht):* Bist du eine Prinzessin?!

Die Prinzessin: Ich bin eine richtige. Prinzessin! Ich bin aber ganz durchnässt. Schauen Sie mal auf meine Schuhe! Das Wasser läuft in die Schnäbel herein und an den Hacken wieder heraus. Ich habe Angst vor Erkältung. Wir, Prinzessinnen, sind ja sehr empfindlich. *(Da erscheint der alte König)*

Der alte König *(flüstert der alten Königin ins Ohr:* Dieses Mädchen behauptet, sie sei eine richtige Prinzessin.

Die alte Königin *(sich an den alten König wendend):* Pst! Das werden wir schon herausbekommen.

(An den Prinzessin schadenfroh): Willkommen, meine Liebe!

III. Szene: *Die alte Königin ist im Schlafzimmer. Sie will das Bett für die Prinzessin machen.*

Die alte Königin: Ha! Ha! Was du nichts sagst! Eine Prinzessin… Eine richtige Prinzessin… Das werden wir schon herausbekommen. Da gibt es eine Erbse *(zeigt die Erbse dem Publikum).* Ich lege sie auf den Boden. So ist es richtig… Auf diese Erbse lege ich zwanzig Matratzen und auf die Matratzen kommen noch zwanzig Eiderdaunenbetten. Darauf muss sie die Ganze nacht liegen.

Die Prinzessin *(tritt in das Schlafzimmer ein):* Schönen Dank für so ein schönes Bett! Es übertrifft alle Erwartungen.

Die alte Königin: Gute Nacht, meine Liebe!

Die Prinzessin: Gute Nacht! Hoffentlich ist morgen das Wetter gut, und ich werde sofort in mein Schloss fahren.

IV. Szene: *Es ist Morgen. Die Prinzessin sitzt im Bett mit Tränen in den Augen. Die alte Königin tritt ein.*

Die alte Königin: Guten Morgen, meine Liebe! Wie hast du geschlafen?

Die Prinzessin *(sehr leise und traurig, dann aber gereizt):* Guten Morgen! Schrecklich schlecht habe ich geschlafen. Ich habe meine Augen fast die ganze Nacht nicht zugetan! Gott weiß, was da im Bett gewesen ist! Ich habe auf etwas Hartem gelegen… Es ist entsetzlich.

Die alte Königin *(die Prinzessin umarmend):* O, da ist wunderbar, wirklich wunderbar! Prinz! König! Kommt her! Sie ist eine richtige Prinzessin! Sie ist so empfindlich, wie eine richtige Prinzessin! Hurra!

Der Prinz *(kniet vor dem Mädchen):* Wirst du mich heiraten?

Die Prinzessin *(gähnend):* Ja, wenn du mich zur Frau nimmst.

Der Prinz *(außer sich vor Glück):* Endlich habe ich dich gefunden! Mama! Papa! Ich heirate eine richtige Prinzessin!

Vorhang. Man hört heiratete Tanzmusik und Ausrufe des Prinzen:

Sie ist eine richtige Prinzessin! Eine richtige, eine richtige!

Vor dem Vorhang erscheint die alte Königin mit leerer Schote in der Hand.

Die alte Königin: Wissen Sie, und die Erbse kommt ins Museum, wo sie noch zu sehen ist, wenn niemand sie gestohlen hat. Glaubt, das ist eine wahre Geschichte.

Ділова гра «Урок іноземної мови»

1. Ознайомтеся з планом та матеріалом уроку № … .
2. Складіть план-конспект цього уроку.

Схема плану конспекту уроку

Тема:

Цілі уроку.

практична:

освітня:

виховна:

розвиваюча:

Обладнання уроку.

Схематичний план уроку

I. Початок уроку

1. Організаційний момент
2. Повідомлення мети

3. Мовленнєва або фонетична зарядка

II. Основна частина

4-7.

III. Завершення уроку

8. Підсумки роботи

9. Пояснення домашнього завдання.

Таблиця 6

Ділова гра «Плани уроків ІМ»

1. Вивчіть плани уроків у … класі за підручником … .
2. Складіть тематичний план за схемою:

Тематичний план уроків за темою «…»:

№ уроку	Цілі уроку	Мовний матеріал	Види мовленнєвої діяльності				Обладнання	Домашнє завдання
			А	Г	Ч	П		

6. Форми і методи контролю

Вимоги до звіту

Загальна і характерна форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт повинен містити такі документи:

1. Щоденник;
2. Характеристику;
3. Індивідуальний план навчально-виховної роботи ;
4. Конспект уроку з німецької мови;
5. Сценарій позакласного заходу з німецької мови;
6. Сценарій виховного заходу як класного керівника;
7. Аналіз уроку та аналіз позакласного заходу іншого студента-практиканта;
8. Психолого-педагогічна характеристика учня.

Крім письмового звіту пропонується подавати його електронний варіант.

У звіті повинна бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом. Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті. Для узагальнення матеріалів практики і підготовки звіту студентам відводиться у кінці практики три дні.

Матеріали практики перевіряються викладачами - методистами кафедри німецької філології, педагогіки та психології, та затверджуються керівником практики від кафедри німецької філології. Звіт зберігається на кафедрі протягом навчального року.

7. Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Звіт з практики захищається студентом з диференційованою оцінкою в комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від підрозділу навчального закладу, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає у студентів екзамен у вищому навчальному закладі протягом десяти днів після завершення практики.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника методиста від підрозділу університету та членів комісії.

Оцінка студента за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Підсумки кафедри обговорюються на засіданні кафедри.

5.3 Структура уроку

4. **Початок уроку:**
    4. Привітання та організаційний момент.
    5. Повідомлення теми та мети уроку.
    6. Фонетична та мовленнєва розминка.
5. **Основна частина уроку:**
    5. Перевірка домашнього завдання.
    6. Повторення вивченого матеріалу.
    7. Введення та первинне закріплення нових лексичних одиниць (формування мовної компетенції).
    8. Формування мовленнєвої компетенції (аудіювання, говоріння, читання, письма).
6. **Завершення уроку:**
    4. Підведення підсумків.
    5. Оцінювання.
    6. Домашнє завдання.

5.4 Тематичне планування

Для складання тематичного плану необхідно виконати таку роботу:

5. Визначити характер та обсяг лексично-граматичного матеріалу для кожного уроку до теми у відповідності до матеріалу підручника та кількості навчальних годин, відведених на опрацювання теми;
6. Вивчити рекомендації «Книги для вчителя» та сформувати мету кожного уроку, враховуючи програмові вимоги та етапи роботи над матеріалом;
7. Продумати забезпечення кожного уроку наочними та технічними засобами;
8. Урахувати рівень сформованості мовної та мовленнєвої компетенції учнів з НМ, їх мотивацію, пізнавальну активність, уміння виконувати певні види роботи та вправи.

Таблиця 4

Зразок тематичного планування (за С.Ю. Ніколаєвою):

Тематичний план у … класі

Тема:

Підтеми:

№ уроку	Тип уроку	Цілі уроку	Мовний матеріал	Види мовленнєвої діяльності				Оснащення уроку	Домашнє завдання
				Г	А	Ч	П		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Таблиця 5

Схема плану-конспекту уроку (за С.Ю. Ніколаєвою):

План-конспект уроку № … в … класі

Тема:	Підтема:
Цілі:	
Практична	
Освітня	
Розвиваюча	
Виховна	
Обладнання уроку:	

Схематичний план уроку
Початок уроку **Час**
I. Організація класу…… 2 хв.
II. Мовленнєва/фонетична зарядка…….. 3 хв.
Основна частина уроку
III- VI…… 35 хв.
Заключна частина
VII. Повідомлення домашнього завдання…… 2 хв.
VIII. Підсумки уроку…….. 3 хв.

Хід уроку

5.5 Аналіз уроку іноземної мови (за С.Ю. Ніколаєвою):

Схема загального аналізу уроку

I. Цілеспрямованість уроку.

- Визначити тему уроку, місце уроку в тематичному циклі, тип уроку.
- Назвати цілі уроку: практичні, виховні, загальноосвітні, розвиваючі.
- Встановити відповідність поставлених цілей типу уроку та його місцю в тематичному циклі уроків.

II. Структура та зміст уроку.

- Зафіксувати етапи уроку в їх послідовності.
- Встановити відповідність прийомів навчання основних цілей уроку.
- Оцінити раціональність співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ.
- Назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність.
- Визначити розвиваючу, виховну, освітню цінність мовленнєвого матеріалу уроку і вправ, їх відповідальність віковим інтересам учнів.

III. Активність учнів на уроці.

в) Визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі. Для виконання яких завдань) та ефективність.

г) Назвати прийоми стимулювання мовленнєвої і розумової активності учнів.

IV. Мовленнєва поведінка вчителя.

- Визначити відповідність мовлення вчителя мовній нормі, його адаптованість до рівня мовної підготовки учнів і вимог шкільної програми.
- Визначити ступінь володіння виразами класного вжитку.
- Оцінити чіткість і доступність формулювання вчителем завдань для учнів та зверненість його мовлення до учнів.
- Визначити доцільність використання рідної мови вчителем на уроці.
- Встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність уроку.

- Підсумувати те, чого навчились учні на уроці.
- Визначити відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям.
- Оцінити об’єктивність та мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Схема поглибленого аналізу уроку

I. Цілеспрямованість уроку.

3. Визначити практичну, виховну, розвиваючу, загальноосвітню цілі уроку.
4. Встановити відповідність цілей уроку його місцю в ситуативно-тематичному циклі, типу уроку та етапу навчання.

II. Структура та зміст уроку.

4. Назвати етапи уроку.
5. Співвіднести їх послідовність і розподіл у часі з поставленими цілями та віковими особливостями учнів і конкретними умовами навчання.
6. Дати детальну характеристику зафіксованим етапам уроку.

Б. Початок уроку:

- визначити форму проведення уроку та оцінити мотиваційний потенціал, відповідність віковим особливостям і рівню мовної підготовки учнів;
- сформулювати навчальні завдання початку уроку та визначити їх зв’язок з цільовою установкою уроку;
- встановити відповідність використаних прийомів поставленим цілям;
- оцінити ефективність використаних засобів навчання;
- охарактеризувати мовленнєву поведінку вчителя.

В. Основна частина уроку (з урахуванням наявності конкретних ланок уроку):

б) подача нового мовного матеріалу:

- визначити адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих навичок, труднощам засвоєння даного матеріалу і рівню підготовки учнів;
- оцінити рівень вмотивованості та мовленнєвої спрямованості подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності учнів;
- назвати використані прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим цілям;
- визначити виховний, освітній, розвиваючий потенціал використаних прийомів та їх відповідність віковим особливостям учнів;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

б) активізація дій учнів у використанні мовного матеріалу:

- встановити відповідність мовленнєвих одиниць та послідовності вправ етапам формування мовленнєвих навичок;
- визначити співвідношення некомунікативних і умовно-комунікативних вправ та оцінити його раціональність з урахуванням труднощів засвоєння мовного матеріалу;
- оцінити рівень вмотивованості та мовленнєвої спрямованості тренування;
- визначити прийоми активізації роботи всіх учнів та оцінити ефективність прийомів з урахуванням вікових особливостей учнів;
- встановити зв'язок урочного тренування з виконаним домашнім завданням, оцінити ефективність форм його перевірки;
- назвати використані допоміжні засоби навчання, оцінити ефективність та відповідність віковим особливостям учнів і рівню їх підготовки;
- визначити прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим завданням;
- визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

в) практика учнів у спілкуванні:

- оцінити рівень вмотивованості та ситуативної забезпеченості іншомовного спілкування учнів;
- визначити відповідність методичних прийомів етапам розвитку мовленнєвих умінь;
- назвати прийоми активізації прийомів контролю його об'єктам;

- встановити зв’язок урочної роботи з виконаним домашнім завданням та оцінити ефективність форм його перевірки;
- визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

В. Завершення уроку:

- оцінити своєчасність і чіткість пояснення домашнього завдання, його підготовленість, проведеним уроком і мотивуючий потенціал;
- визначити забезпеченість усвідомлення учнями досягнутого рівня практичного володіння мовою;
- оцінити об’єктивність виставлених оцінок, їх мотиваційний і виховний потенціал.

III. Результативність уроку.

3. Визначити ступінь успішності виконання плану уроку.
4. Встановити відповідність досягнутого на уроці рівня сформованості мовленнєвих навичок та умінь поставленим цілям.

IV. Рекомендації щодо удосконалення уроку.

Залежно від результатів уроку сформулюйте конкретні поради щодо:

8. поліпшення вибору методичних прийомів навчання;
9. забезпечення вмотивованості і мовленнєвої спрямованості вправ;
10. удосконалення організаційних форм уроку;
11. раціональність використання допоміжних засобів навчання;

12.поліпшення мовленнєвої поведінки вчителя.

5.6 Форми позакласної роботи

Масові форми:

5. вечори
6. ранки
7. конкурси
8. олімпіади
9. вікторини
10. дні іноземної мови

Групові форми:

11. гуртки
12. клуби

Наприклад:

13.конкурси: на кращого перекладача, декламатора, оповідача, співрозмовника;

14.вікторини:

15. Чи знаєте ви поетів та письменників, художників, музикантів, композиторів, вчених, спортсменів країни, мова якої навчається;

16. Що ви знаєте про державний та політичний устрій країни, мова якої вивчається;

17. Що вам відомо про життя молоді за кордоном;

18. гуртки: хоровий, драматичний, розмовного жанру, любителів кіно, любителів поезії.

Die Prinzessin auf der Erbse

Die Person und ihre Darsteller:

Der alte König

Die alte Königin

Der Prinz

Die Prinzessin

I. Szene. *Ein Zimmer im Schloss. Der Prinz geht hin und her.*

Prinz *(sich an das Publikum wendend, traurig):* Vielleicht gibt es unter ihnen eine Prinzessin? Es soll aber eine richtige Prinzessin sein. Wissen Sie? Ich reiste in der ganzen Welt umher, um eine Prinzessin zu finden. Immer hatte ich aber Pech. Prinzessinnen gab es genug, doch od es richtige Prinzessinnen waren, konnte ich nicht herausbringen. *(Er setzt sich auf einen Stuhl/ Ins Zimmer tritt seine Mutter, die alte Königin, ein).*

Die alte Königin: Was ist mit dir los?! Warum sitzt du so betrübt, mein Sohn?

Prinz: Mutti, du weißt doch: ich will so gern eine wirkliche Prinzessin heiraten! Ich kann aber solch eine Prinzessin nicht finden!

Die alte Königin: *(kommt auf ihn zu und streicht ihm zärtlich übers Haar):* Sei nicht traurig, mein Kind. Es wird sich mit der Zeit alles regeln.

II. Szene: *Es ist draußen ein furchtbares Unwetter. Es blitzt und donnert. Die königliche Familie ist im Schloss. Da hört der alte König ein leises Klopfen an das Schlosstor. Er macht es auf.*

Der alte König *(ein bisschen taub, deshalb wiederholt er einige Male seine Frage):* Wer ist da? Wer ist das?

Die Prinzessin: Seien Sie so gut, lassen Sie mich herein. Ich bin ganz und gar durchnässt. Der Regen hat mich unterwegs überrascht.

Der alte König: O mein Gott! Wer geht bei solchem Unwetter spazieren? Und ohne Regenschirm dazu…

Die Prinzessin *(vor Kälte mit den Zähnen klappernd):* Der Regen hat mich auf meinem Wege überrascht. Mein Schloss liegt auf der Nähe. Ich bin eine Prinzessin.

Der alte König *(traut seinen Augen nicht):* Bist du eine Prinzessin?!

Die Prinzessin: Ich bin eine richtige. Prinzessin! Ich bin aber ganz durchnässt. Schauen Sie mal auf meine Schuhe! Das Wasser läuft in die Schnäbel herein und an den Hacken wieder heraus. Ich habe Angst vor Erkältung. Wir, Prinzessinnen, sind ja sehr empfindlich. *(Da erscheint der alte König)*

Der alte König *(flüstert der alten Königin ins Ohr:* Dieses Mädchen behauptet, sie sei eine richtige Prinzessin.

Die alte Königin *(sich an den alten König wendend):* Pst! Das werden wir schon herausbekommen.

(An den Prinzessin schadenfroh): Willkommen, meine Liebe!

III. Szene: *Die alte Königin ist im Schlafzimmer. Sie will das Bett für die Prinzessin machen.*

Die alte Königin: Ha! Ha! Was du nichts sagst! Eine Prinzessin… Eine richtige Prinzessin… Das werden wir schon herausbekommen. Da gibt es eine Erbse *(zeigt die Erbse dem Publikum).* Ich lege sie auf den Boden. So ist es richtig… Auf diese Erbse lege ich zwanzig Matratzen und auf die Matratzen kommen noch zwanzig Eiderdaunenbetten. Darauf muss sie die Ganze nacht liegen.

Die Prinzessin *(tritt in das Schlafzimmer ein):* Schönen Dank für so ein schönes Bett! Es übertrifft alle Erwartungen.

Die alte Königin: Gute Nacht, meine Liebe!

Die Prinzessin: Gute Nacht! Hoffentlich ist morgen das Wetter gut, und ich werde sofort in mein Schloss fahren.

IV. Szene: *Es ist Morgen. Die Prinzessin sitzt im Bett mit Tränen in den Augen. Die alte Königin tritt ein.*

Die alte Königin: Guten Morgen, meine Liebe! Wie hast du geschlafen?

Die Prinzessin *(sehr leise und traurig, dann aber gereizt):* Guten Morgen! Schrecklich schlecht habe ich geschlafen. Ich habe meine Augen fast die ganze Nacht nicht zugetan! Gott weiß, was da im Bett gewesen ist! Ich habe auf etwas Hartem gelegen… Es ist entsetzlich.

Die alte Königin *(die Prinzessin umarmend):* O, da ist wunderbar, wirklich wunderbar! Prinz! König! Kommt her! Sie ist eine richtige Prinzessin! Sie ist so empfindlich, wie eine richtige Prinzessin! Hurra!

Der Prinz *(kniet vor dem Mädchen):* Wirst du mich heiraten?

Die Prinzessin *(gähnend):* Ja, wenn du mich zur Frau nimmst.

Der Prinz *(außer sich vor Glück):* Endlich habe ich dich gefunden! Mama! Papa! Ich heirate eine richtige Prinzessin!

Vorhang. Man hört heiratete Tanzmusik und Ausrufe des Prinzen:

Sie ist eine richtige Prinzessin! Eine richtige, eine richtige!

Vor dem Vorhang erscheint die alte Königin mit leerer Schote in der Hand.

Die alte Königin: Wissen Sie, und die Erbse kommt ins Museum, wo sie noch zu sehen ist, wenn niemand sie gestohlen hat. Glaubt, das ist eine wahre Geschichte.

Ділова гра «Урок іноземної мови»

1. Ознайомтеся з планом та матеріалом уроку № … .
2. Складіть план-конспект цього уроку.

Схема плану конспекту уроку

Тема:

Цілі уроку.

практична:

освітня:

виховна:

розвиваюча:

Обладнання уроку.

Схематичний план уроку

I. Початок уроку

1. Організаційний момент
2. Повідомлення мети
3. Мовленнєва або фонетична зарядка

II. Основна частина

4-7.

III. Завершення уроку

8. Підсумки роботи

9. Пояснення домашнього завдання.

Таблиця 6

Ділова гра «Плани уроків ІМ»

3. Вивчіть плани уроків у … класі за підручником … .
4. Складіть тематичний план за схемою:

Тематичний план уроків за темою «…»:

№ уроку	Цілі уроку	Мовний матеріал	Види мовленнєвої діяльності				Обладнання	Домашнє завдання
			А	Г	Ч	П		

13.Форми і методи контролю

Вимоги до звіту

Загальна і характерна форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт повинен містити такі документи:

9. Щоденник;

10.Характеристику;

11.Індивідуальний план навчально-виховної роботи ;

12.Конспект уроку з німецької мови;

13.Сценарій позакласного заходу з німецької мови;

14.Сценарій виховного заходу як класного керівника;

15.Аналіз уроку та аналіз позакласного заходу іншого студента-практиканта;

16.Психолого-педагогічна характеристика учня.

Крім письмового звіту пропонується подавати його електронний варіант.

У звіті повинна бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом. Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті. Для узагальнення матеріалів практики і підготовки звіту студентам відводиться у кінці практики три дні.

Матеріали практики перевіряються викладачами - методистами кафедри німецької філології, педагогіки та психології, та затверджуються керівником практики від кафедри німецької філології. Звіт зберігається на кафедрі протягом навчального року.

14.Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Звіт з практики захищається студентом з диференційованою оцінкою в комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від підрозділу навчального закладу, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає у студентів екзамен у вищому навчальному закладі протягом десяти днів після завершення практики.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника методиста від підрозділу університету та членів комісії.

Оцінка студента за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Підсумки кафедри обговорюються на засіданні кафедри.

Зразок уроку

Thema: Wir lesen die Bücher / Ми читаємо книжки

Мета:

- навчальна: формування лексичної та граматичної компетенції, формування мовленнєвої компетенції в читанні та письмі;
- виховна: прищеплювати любов до читання книжок;
- розвиваюча: розвивати уміння логічного викладення думок, інтелектуальних та пізнавальних здібностей;
- освітня: формування уміння працювати з книжкою.

Мовний матеріал:

- нові ЛО: lesen, der Krimi, das Abenteuerbuch, die Comics, das Gedicht, die Zeitschrift, das Rätsel, das Märchen, die Geschichte;
- ЛО для повторення: das Buch, die Zeitung, schreiben, das Wort, gern, schreiben, erfahren, der Spaß.

Обладнання: підручник для 6 класу (Сотникова С., Білоусова Т. «Hallo, Freunde!» граматичні таблиці «Präsens дієслів» «Множина іменників», картки з граматичними завданнями, тематичні малюнки та аудіозапис тексту.

Хід уроку

I. Організаційний момент

- **Привітання. Повідомлення теми та мети уроку**

Guten Tag, Kinder! Wir beginnen unsere Stunde. Heute setzen wir unsere Arbeit fort. Wer hat heute Klassendienst? Wer fehlt heute? Wie heißt unser Thema?

- **Фонетична вправа**

Hört zu und sprecht nach!

Nimm ein Buch!
Nimm ein Buch, mach es auf:
Du kommst auf was drauf.

Lass es sein, mach es zu:
Es gibt keine Ruh`.
So ist das eben:
Die Bücher leben.

Учитель пояснює зміст вірша та разом з учнями перекладає його.

II. Основна частина уроку

- **Kontrolle der Hausaufgabe**

Wir kontrollieren die Hausaufgabe. Was habt ihr für heute gemacht?

Учні читають повідомлення про ігри. Можна викликати до дошки декількох учнів, щоб перевірити правильність виконання домашньої вправи.

- **Формування лексичної компетенції (уведення нової лексики та організація її тренування)**

1. Wir lernen neue Wörter. Seht euch die Bilder an. Was macht die Familie? Auf den Bildern sehen wir Menschen. Sie lesen. Also, lesen – читати. У такий спосіб уводяться й інші слова.

Schlagt eure Vokabelhefte auf und schreibt die neuen Wörter mit der Übersetzung!

Учні записують слова, один учень читає їх із перекладом.

- **Формування граматичної компетенції:**

✓ Вивчення відмінювання дієслова lesen у Präsens. Учитель повторює з учнями особові займенники, особові закінчення у Präsens, записує на дошці форми дієслова. Потім учні працюють за картками.

Lesen	
Ich lese	Wir lesen
Du liest	Ihr lest
Er, sie liest	Sie, sie lesen

Картка 1

Bildet Sätze nach der Tabelle. Складіть речення за таблицею.

Ich	lesen	Krimis	oft
Du	liest	Märchen	manchmal
Er	lest	Rätsel	nie

Sie Wir Ihr Sie	lese	das Abenteuerbuch das Rätsel die Geschichte	gern

Картка 2

Beantwortet die Fragen.Дайте відповіді на запитання.
Was liest du?
Was liest dein Freund?
Was lesen wir?
Was lest ihr?

- ✓ Вивчення утворення множини іменників.

Учитель пояснює правила утворення множини іменників. Учні записують у зошит або словник множину вивчених раніше іменників.

Потім учні тренуються у вживанні іменників у множині.

Was liest du gern? – Ich lese Gedichte gern.

Was liest deine Mutter gern? – Sie liest Zeitschriften gern.

Wer liest Märchen gern? – Wir lesen Märchen gern.

Запитання треба записати на дошці, а відповіді записувати в зошит, щоб удома діти могли використовувати їх під час виконання домашнього завдання.

Учні перекладають речення:

1)Ми охоче читаємо казки.

2)Він часто читає комікси.

3)Мій тато охоче читає детективи.

4)Твій друг читає вірші?

5)Ми з тобою читаємо пригодницькі книжки.

6)Бабуся охоче читає журнали.

- **Формування компетенції у читанні:**

Прочитайте текст і дайте відповіді на запитання. Lest den Text und beantwortet die Fragen.

Meine Familie liest

Ich heiße Olena. Ich bin 11 Jahre alt. Ich gehe in die Klasse 5A. Ich habe viele Bücher. Ich lese gern. Meine Familie liest auch viel und gern. Am Abend sind alle zu Haus. Meine Mutter liest eine Zeitschrift und mein Vater liest eine Zeitung. Ich lese meinem Bruder ein Märchen. Das Märchen ist gut. Ich lese auch Abenteuerbücher gern. Alle lesen Bücher und Zeitungen gern.

1)Wie heißt das Mädchen?

2)Wie alt ist sie?

3)Liest sie gern?

4)Was lesen die Eltern?

5)Was liest Olena gern?

6)Was lesen alle gern?

III. Завершальна частина уроку

- **Підведення підсумків уроку**

Wir haben heute viel gearbeitet. Waren alle aktiv?

- **Оцінювання**

  Eure Noten sind…

- **Домашнє завдання**

Вивчити нові слова та правила.

Написати, хто й що читає у вашій родині.

Die Stunde ist zu Ende. Auf Wiedersehen!

Додатки

1. Projektarbeit im Unterricht

Was ist Projektarbeit?

In der Projektarbeit wird lerner- und handlungsorientierter Unterricht praktiziert, der nicht zur kognitiv, sondern auch emotional und praktisch ausgerichtet ist. Die Arbeit ist an bestimmten Bedürfnissen, Fragestellungen oder Problemlösungen orientiert; die Ergebnisse sollen einen Gebrauchswert für den Lernenden haben. Dabei wird ein möglichst wirklichkeitsnaher Rahmen bereitgestellt, der das Trainieren von Kommunikationsstrategien und Problembewältigungen in Alltagssituationen erlaubt.

Projektphasen

Phase 1: Vorbereitung

Einstieg in das globale Thema (Assoziogramm, Fotos, Fragen, Texte)

Phase 2: Thema finden

Bearbeitung des Themas (Text, Foto): Beobachtungsaufgaben, Übungen, Unterthema wählen.

Phase 3: Konkretisierung des Themas

Eigenes Interesse ansprechen: Was wisst ihr schon? Was wollt ihr noch wissen?

Fragenkatalog, Arbeitsplan, Zeitplan festlegen.

Thema wählen, Gruppen bilden,

Planung des Projekts in der Gruppe:

Arbeitsformen, Aktionsplan, Präsentationsform besprechen

Phase 4: Durchführung der Projektarbeit

Informationen/Materialien *sammeln* (Authentische Materialien, Recherche vor Ort, Interviews, Briefe, Telefonaktion)

Materialien ordnen und *auswerten* (Was ist für das Thema wichtig? Qualität?)

Materialien für die Präsentation bearbeiten (Präsentationformen: Wandzeitung, Collage, Broschüre, Interviews, Graphik, Statistik, Rollenspiele, Pantomime, Theater, Lied, Spiel, Video, Dias, Zeichnungen, Comic Strip, Gedicht, Geschichte, Zeitung, Tagebuch, Modell, etwas produzieren z.B. ein Gericht)

Phase 4: Präsentation und Evaluation

- Gruppenpräsentation (Klassenzimmer, Elternabend), Ausstellung, Zeitungsbericht (wichtige Informationen und Organisatorisches)
- Reflektion über Arbeitsplan, Präsentation: Was ging gut/schlecht? Wie können wir es besser machen?
- Bewertung des projektorientierten Handels.

ПОЛОЖЕННЯ

про критерії оцінювання студентів IV курсу за підсумками педагогічної практики з методики викладання іноземних мов

І. Узагальнені критерії оцінювання

Критерії оцінювання роботи	Рейтинговий бал за глобальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
• Середня оцінка за виконання усіх завдань практики – «відмінно»; • звітну документацію оформлено з дотриманням усіх встановлених вимог і оцінено на «відмінно»; • оцінка у відгуку бази практики – «відмінно».	**100**	**A**	**відмінно**
• Середня оцінка за виконання усіх завдань практики – «добре»; • звітну документацію оформлено з дотриманням усіх встановлених вимог і оцінено на «добре»; • оцінка у відгуку бази практики – «добре».	**89**	**B**	**добре**

• Середня оцінка за виконання усіх завдань практики – «добре»; • звітну документацію написано з незначними порушеннями встановлених вимог і оцінено на «добре»; • оцінка у відгуку бази практики – «добре».	**81**	**C**	
• Середня оцінка за виконання усіх завдань практики – «задовільно»; • звітну документацію оформлено з порушенням встановлених вимог і оцінено на «задовільно»; • оцінка у відгуку бази практики – «добре» або «задовільно».	**74**	**D**	**задовільно**
• Середня оцінка за виконання усіх завдань практики – «задовільно»; • звітну документацію оформлено з істотними порушеннями встановлених вимог і оцінено на «задовільно»; • оцінка у відгуку бази практики – «задовільно».	**65**	**E**	
• Завдання практики виконані частково і потребують до	**50**	**FX**	**незадовільно**

виконання; **• звітну документацію подано не вчасно і не повністю, оцінено на «незадовільно»;** **• оцінка у відгуку бази практики «задовільно» або «незадовільно».**			
• Завдання практики не виконано; **• звітну документацію не подано;** **• оцінка у відгуку бази практики «незадовільно».**	**0**	**F**	**незадовільно**

ІІ. Деталізовані критерії оцінювання

За результатами педагогічної практики студентам виставляються оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка виставляється окремо за кожен вид роботи:

- ***за навчальну роботу*** **(враховується кількість і якість проведених уроків; кількість відвіданих уроків, участь у їх аналізі; якість поданого конспекту одного уроку; якість підготовленого наочного посібника; оцінка діяльності студента вчителем ІМ);**
- ***за позакласну роботу з ІМ*** **;**

- ***за виконання обов'язків класного керівника*** **(IV курс), якість проведення виховного заходу та оформлення його методичної розробки; рівень написання психолого-педагогічної характеристики учня (IV курс) ;**

- ***за проведення науково-дослідної роботи*;**

При оцінюванні роботи студентів-практикантів береться до уваги також культура оформлення звітної документації.

Загальна оцінка виставляється груповим методистом спільно з керівником практики від кафедри педагогіки як середня з навчальної, виховної і науково-дослідної роботи студента. Якщо студент-практикант отримав оцінку «незадовільно» хоча б за один з компонентів практики, то йому виставляється підсумкова оцінка «незадовільно» за педагогічну практику в цілому.

Оцінка		**Критерії оцінювання**
За національною шкалою	**За шкалою ECTS**	
відмінно	**A** **100** **балів**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано повністю.** **2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, а також записи усіх відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених**

		учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «відмінно» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, у роботі методичних семінарів, в тому числі виступав з доповідями, а також виконав дослідницькі завдання у повному обсязі.** **5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, виявляючи творчий підхід до їх розробки.** **6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Відповідно до встановлених критеріїв документацію з навчальної роботи (план-конспект уроку і позакласного заходу іноземною мовою) та виховної роботи (методична розробка позакласного заходу рідною мовою, психолого-педагогічна характеристика учня (IV курс), класного колективу (V курс), дослідницьке завдання з психолого-педагогічних проблем) оцінено методистом і керівником практики на «відмінно».**

добре	**B** **89 балів**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано повністю.** **2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, а також записи усіх відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.** **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «відмінно» або на «добре» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, у роботі методичних семінарів, в тому числі виступав з доповідями, а також виконав дослідницькі завдання.** **5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, виявляючи у більшості випадків творчий підхід до їх розробки.** **6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Документацію за навчальну, методичну, виховну і дослідницьку роботу оцінено відповідно на «відмінно» і «добре».**
добре	**C**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної**

	81 бал	**практики виконано повністю.** **2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, але не має усіх записів відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.** **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «добре» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент не завжди брав участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, але активно працював на методичних семінарах, в тому числі виступав з доповідями, а також** **виконав дослідницькі завдання.** **5. Студент часто виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, спираючись на зразки.** **6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.** **Документацію за навчальну, методичну, виховну і дослідницьку роботу оцінено на «добре».**
задовільно	**D**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано не в повному обсязі, не**

	74 бала	**менше ніж на 75%.** **2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, а також записи не всіх відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.** **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «задовільно» або «добре» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент несистематично брав участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, у роботі методичних семінарів, виступав з доповідями, а також не в повному обсязі виконав дослідницькі завдання.** **5. Студент за необхідністю виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, спираючись на зразки.** **6. Студент подав усю необхідну звітну документацію. Документацію за навчальну, методичну, виховну і дослідницьку роботу оцінено на «задовільно» і «добре», або документація оцінена викладачами на «добре», але подана студентом із запізненням.**

задовільно	**E** **65 балів**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано в обсязі не менше ніж на 50%.** **2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, а також записи не всіх відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.** **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «задовільно» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент епізодично брав участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, у роботі методичних семінарів, і не виступав з доповідями, а також частково виконав дослідницькі завдання.** **5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, спираючись на зразки.** **6. Студент подав усю необхідну документацію з запізненням.** **Документацію за навчальну, методичну, виховну і дослідницьку роботу оцінено на «задовільно».**

незадовільно з правом перескладання	**FX** **50 балів**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики без поважних причин виконано менше ніж на 50%.** **2. Студент має схематичні плани деяких проведених ним уроків іноземною і рідною мовами, у нього відсутні план-конспект позакласного заходу іноземною і рідною мовами та записи відвіданих ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення** **їх аналізу.** **3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами оцінена методистами на «незадовільно» відповідно до встановлених критеріїв.** **4. Студент не брав участь в аналізі відвіданих уроків і позакласних заходів іноземною і рідною мовами та у роботі методичних семінарів, і не виступав з доповідями. Студент не виконав дослідницькі завдання.** **5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків і позакласних заходів ІМ, спираючись на зразки.** **6. Студент подав звітну документацію не у повному обсязі. Документацію за навчальну методичну, виховну і дослідницьку роботу**

		оцінено на «незадовільно, або «задовільно», але подано із запізненням.
незадовільно	**F** **0 балів**	**1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики не виконано без поважних причин.** **2. Уроки і позакласних заходи іноземною і рідною мовами не проведені, методична і дослідницька робота не виконана.** **3. Необхідна звітна документація не подана.**